

האם ניתן למדוד החלמה מהפרעות אכילה?
תיקוף שאלון החלמה מהפרעות אכילה ככלי קליני.

.....

**Can recovery from an eating disorder be measured?
Validation of the Eating Disorder Recovery Questionnaire (EDRQ)
as a clinical tool.**

מיכל לינצקי

עבודת גמר בהנחייתה של פרופ' רחל בכנר,

תוכנית מוסמך בפסיכולוגיה קלינית, המרכז האקדמי רופין

רקע:

-הפרעות אכילה הן בין ההפרעות העיקשות והממושכות ביותר מבין ההפרעות הנפשיות ושיעורי התמותה שלהן הם מהגבוהים ביותר.

-חוקרים שונים בתחום מגדירים החלמה מהפרעות אכילה באופן שונה ומשתמשים בהגדרות שונות ומדדים שונים, דבר אשר מוביל בתורו למסקנות סותרות וחסרות עקביות בתחום.

-מחקר זה מציע את שאלון ההחלמה מהפרעות אכילה EDRQ
(Eating Disorders Recovery Questionnaire; EDRQ)
כמדד קליני מקיף, מבוסס דיווח עצמי, להחלמה מהפרעות אכילה.

שיטה:

משתתפות: במחקר השתתפו 866 נשים, 261 מתמודדות עם הפרעות אכילה בהווה (93 אנורקסיה נרבוזה, 46 בולימיה נרבוזה, 42 הפרעת אכילה בולמוסית, 80 אחר), 171 שהתמודדו עם הפרעות אכילה בעבר (79 אנורקסיה נרבוזה, 39 בולימיה נרבוזה, 15 הפרעת אכילה בולמוסית, 62 אחר) ו 434 ללא היסטוריה של הפרעות אכילה.

הליך: הנבדקות מלאו את שאלון ה- EDRQ בעל 28 פריטים וכן שאלונים נוספים הקשורים להפרעות אכילה: תסמיני הפרעות אכילה (EDEQ), חוויה חיובית מהגוף (DKB-35), אפקט חיובי ושלילי (PANAS), תסמיני דיכאון (PHQ-9), שביעות רצון מהחיים (SWLS) ואכילה חיובית (PES).

ממצאים:

-נמצא לשאלון ה-EDRQ מהימנות גבוהה ($\alpha = 0.91$ קורנבר α).

-השאלון נמצא במתאם בינוני עד גבוה עם שאלוני המחקר האחרים.

-ציוני השאלונים המודדים תסמיני דיכאון, תסמיני הפרעות אכילה והאפקט השלילי היו הגבוהים ביותר בקבוצת המתמודדות עם הפרעות אכילה בהווה והנמוכים ביותר בקבוצת הביקורת. לקבוצת הנבדקות אשר התמודדו עם הפרעות אכילה בעבר היו הציונים בטווח בין שתי הקבוצות. ציוני שאלון ההחלמה מהפרעות אכילה, שביעות רצון מהחיים, דימוי גוף, אכילה חיובית והאפקט החיובי היו בדפוס של כיוונית הפוכה.

ממצאים:

-זוהו בעזרת ניתוח גורמים מגשש (EFA) ארבע תתי סולמות:
מאפיינים רגשיים וחברתיים, בריאות פיזיולוגית, קבלת העצמי והגוף
והתנהגות סימפטומטית.

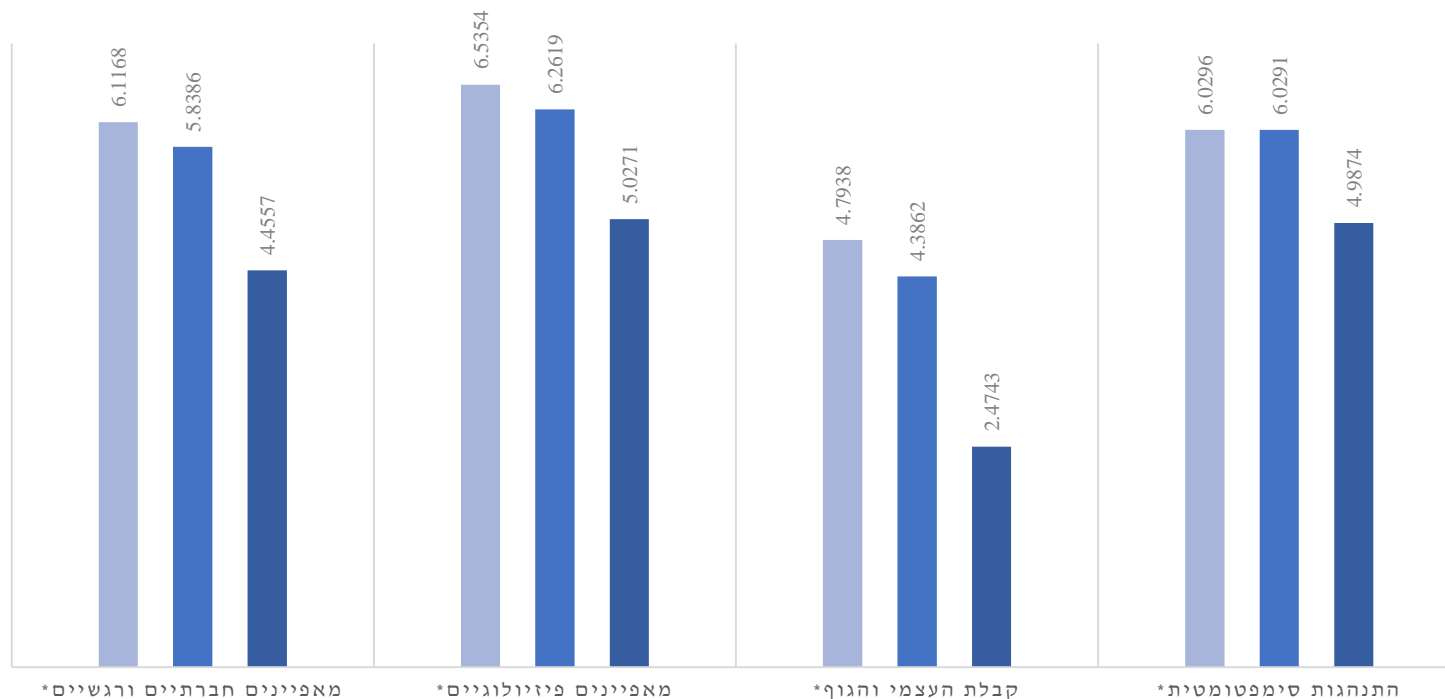
-בניתוח גורמים מאשש (CFA) נמצא כי קיימים קשרים חיוביים וחזקים בין הגורמים.

ממצאים:

בניתוח שונות שנערך בין קבוצות המחקר נמצא הבדל מובהק כך שנבדקות המתמודדות עם הפרעות אכילה בהווה קיבלו את הציונים הגבוהים ביותר, נבדקות ללא היסטוריה של הפרעות אכילה קיבלו את הציונים הנמוכים ביותר ונבדקות אשר התמודדו עם הפרעות אכילה בעבר נמצאו בטווח בין השניים.

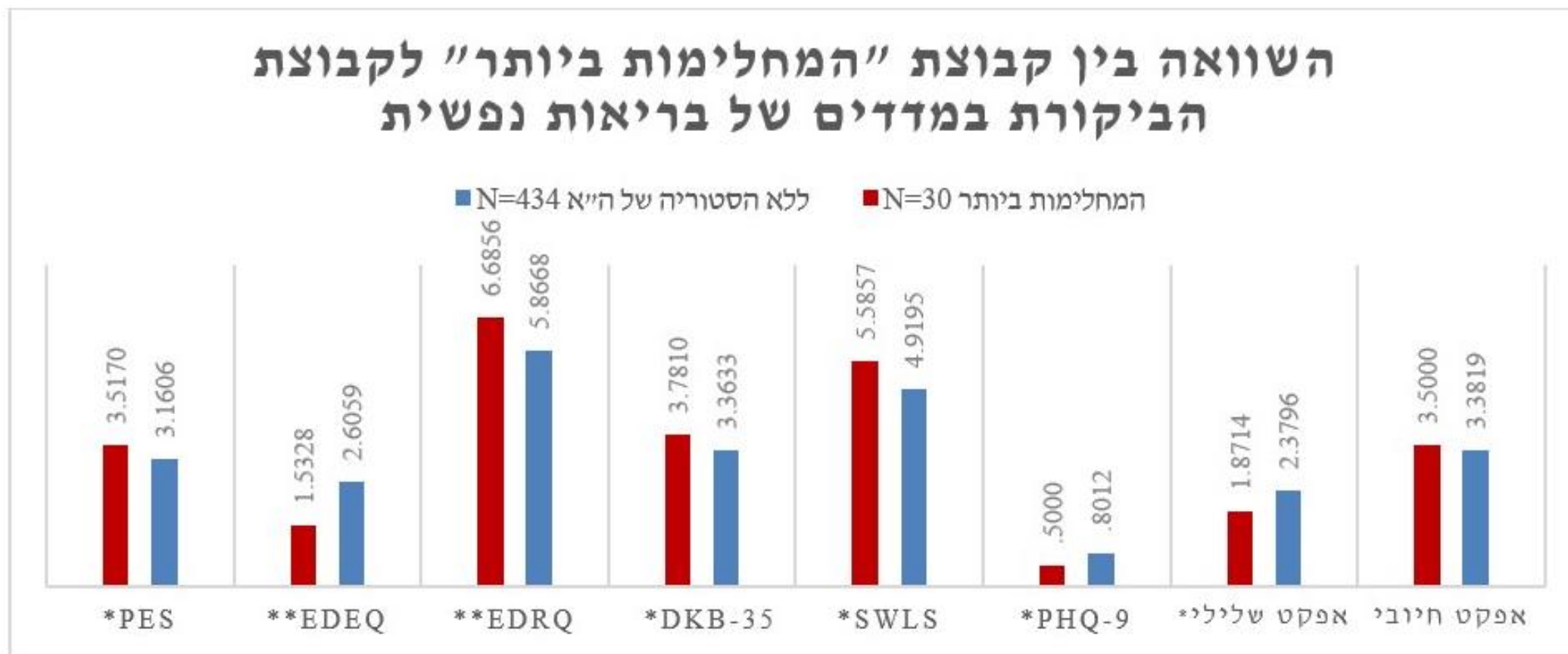
השוואת ציוני EDRQ בין קבוצות המחקר

■ N=100 מתמודדות עם הייא בהווה ■ N=54 התמודדו עם הייא בעבר ■ N=230 ללא היסטוריה של הייא

ממצאים:

נשים עם היסטוריה של הפרעות אכילה אשר קיבלו ציון גבוה ביותר בשאלון ה-EDRQ (N=30, 18%) הראו פרופיל פסיכולוגי בריא יותר באופן משמעותי מנשים ללא היסטוריה של הפרעות אכילה. ממצא זה מצביע על ייתכנותה של החלמה מלאה מהפרעות אכילה ואף על האפשרות כי קיים אפקט של צמיחה פוסט-טראומטית.

מסקנות:

התוצאות תומכות בהיותו של שאלון ה-EDRQ כלי קליני תקף למדידת החלמה מהפרעות האכילה השונות מבחינת בריאות פיזיולוגית, התנהגות סימפטומטית, קבלת העצמי ומאפיינים רגשיים-חברתיים.

תודה על ההקשבה..